

Beredskapsplan mot mobbing for Askimbyen skole

Hva sier lovverket?

§ 9a – 1: Generelle krav

Alle elevar i grunnskolar og videregående skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjer helse, trivsel og læring.

§ 9a – 2: Skolens fysiske miljø

Skolane skal planleggjast, byggjast, tilrettelggjast og drivast slik at det blir teke omsyn til tryggleiken, helsa. Trivselen og læringa til elevane.

§ 9a – 3: Skolens psykososiale miljø

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogeleg, sjølv gripe direkte inn.

Straffelovens 135 a «Rasismeparagrafen»

Med bøter eller fengsel inntil to år straffes den som ved uttalelse eller ved annen meddelelse som framsettes offentlig eller på annen måte spres for allmennheten, truer, forhåner eller utsetter for hat, forfølgelse eller ringeakt en person eller gruppe av personer på grunn av deres trosbekjennelse, rase, hudfarge eller nasjonale eller etniske opprinnelse. Tilsvarende gjelder slike krenkelser overfor en person eller en gruppe på grunn av deres homofile legning, leveform eller orientering.

På samme måte straffes den som tilskynder eller på annen måte medvirker til en handling som nevnt i første ledd.

Definisjon mobbing:

I Elevundersøkelsen er mobbing definert som «gjentatt negativ eller ondsinnet atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vansker for å forsvare seg. Gjentatt erting på en ubehagelig og sårende måte er også mobbing.» Atferden må finne sted to eller tre ganger i måneden eller oftere for å defineres som mobbing.

Forebyggende tiltak:

1. Handlingsplaner for positivt læringmiljø

Det er utarbeidet felles handlingsplan for et positivt læringsmiljø ved skolen. Hvert trinn gjennomfører en trivselsundersøkelse høst og vår.

2. Folder for trygt skolemiljø

På Askimbyen skole arbeider vi for å skape et godt skolemiljø ved å ha:

- * gode rutiner ved overføring barnehage/skole*
- * fadderordning*
- * tydelige voksne*

- * voksne til stede på alle arenaer hvor elevene befinner seg
- * felles holdninger til konfliktløsning, inspeksjon og ordensreglement
- * alle elevkonflikter løses umiddelbart
- * fokus på et ryddig og pent skoleområde hvor alle har et felles ansvar for å rydde
- * felles fysisk aktivitet og Trivselsleder
- * fellessamlinger
- * elevundersøkelse 5.-7. trinn
- * samarbeidsrutiner mellom SFO og skole
- * felles holdninger/regler for SFO og skole

På Askimbyen skole arbeider vi for å skape et godt miljø i elevgruppene ved å:

- ha et forutsigbart læringsmiljø med klare grenser og tydelige voksne
- hilse på hverandre
- si og gjøre hyggelige ting sammen og mot hverandre
- styrke elevenes selvtillit gjennom konstruktive tilbakemeldinger
- trene og bevisstgjøre sosiale ferdigheter
- ha vurderingssamtaler med elever og foresatte
- ha egne trivselsregler i elevgruppene
- ha klasseråd og elevråd
- ha fellessamlinger med elevopptreden

Generelt

Et godt miljø i elevgruppa og på skolen er den beste måten til å forebygge og hindre at mobbing skjer. De voksnes holdninger til mobbing og hvordan de oppfører seg når mobbing skjer, er de viktigste faktorene som bestemmer om det blir lite eller mye mobbing på en skole. Å gripe inn umiddelbart er svært viktig. (Forslag til samtale hentet fra Dan Olweus bok «Mobbing i skolen. Hva vi vet og hva vi kan gjøre.»)

Voksne skal gripe inn i situasjoner uavhengig av hvilke elever det er snakk om. De skal spørre en og en: «Hva heter du? Jeg ser deg! Dette kommer vi tilbake til!» De skal sørge for at dette blir fulgt opp av kontaktlærer eller rektor. Slik informasjon skal tas på alvor. Voksenpersonene skal ha autoritet og ordne opp.

Mye av det som gjøres på Askimbyen skole på dette området, finner vi i de ulike reglene på årstrinnene, i inspeksjonsrutinene, i trivselsregler og i skolens løpende utviklingsarbeid.

Det er viktig å sette mobbing på kartet. Derfor skal dette med jevne mellomrom være tema for pedagogiske diskusjoner i skolens personale og på foreldremøter. Gjennom Elevundersøkelsen kan skolen fange opp tilfeller som ikke er enkle å avdekke.

Skolemiljøutvalget er et rådgivende organ for skolen i arbeidet med skolemiljø. Skolemiljøutvalgets ansvar er å holde seg orientert og uttale seg om skolemiljøet. De skal arbeide for å øke deltakelsen fra foreldrene, skoler og de tilsatte i arbeidet med skolemiljøet. FAU og elevrådet er også viktige samarbeidspartnere i arbeidet.

Melding om mistanke om mobbing

Ved episoder mellom elever/mistanke om mobbing skal den som oppdager episoden i tillegg til å varsle kontaktlærer ta i bruk skjema 1 §9a og følge det opp iht rutinene som gjelder for skjemaet (rektor skal varsles om at sak startes opp). Dette er alle ansatte ved skolen sitt ansvar.

Fremgangsmåte

- Start opp skjema med skjema 9a3. Dette finner du elektronisk på Fronter: Personalrom/§9a/nye planer og dokumenter
- Skjemaet skal mens det er «aktivt» ligge i elevmappa
- Hvis mobbing avdekkes følges rutinen for mobbing nedenfor
- Når saken avsluttes, skal originalen i elevmappa og kopi til rektor/inspektør

Hvis mobbing avdekkes

Den som skal rydde opp i en slik sak, må ha autoritet. Kontaktlærer kan gjøre det. Hvis det ikke er hensiktsmessig, bør skolens ledelse involveres, eventuelt sammen med PPT. Hvis det oppdages mobbing, kan framgangsmåten nedenfor brukes.

1. Kartlegging og informasjon

Det framskaffes informasjon fra lærere, foreldre eller andre voksne. Bruk nødvendig tid på denne delen. Det kan være nødvendig å ta i bruk observasjon. Det er viktig å kunne si til offeret at man vet at han/hun blir plaget

Offerets foresatte må informeres hvis de ikke allerede kjenner til forholdet. Gjør det klart at det er skolen som har regien, og at foresatte skal bli videre informert om saken.

2. Møte med offeret

Saken skal alltid tas opp med offeret først. Det er viktig at samtalen holdes skjult for andre elever. Gi støtte på at fortsatt mobbing ikke aksepteres.

Samtalen bør inneholde følgende:

- «Jeg vet at du blir plaget. Jeg støtter deg. Du skal få vite om alt jeg foretar meg i denne saken. Hva kan du fortelle meg?»
- Informer om det videre arbeidet. «Du skal få vite om alt jeg foretar meg i denne saken.»
- Avtal oppfølging. «Vi møtes igjen om noen dager. Du må ikke fortelle dette til noen andre.» Avtal dag og tidspunkt. Toppen en uke til neste gang.
- Nytt/siste møte avsluttes med: «Nå skal jeg møte plagerne. Du må ikke fortelle det til noen.» Angi når det skal skje. Det bør være umiddelbart etter siste samtale med offeret.

3. Møte med plagerne

- Denne samtalen bør være rett etter siste samtale med offeret. Snakk med en og en av plagerne. Ta samtalen tett etter hverandre. Gå inn og hent eleven, eller be læreren sende han/henne.
- Sett to stoler overfor hverandre uten bord i mellom. Start samtalen med god avstand mellom stolene. «Jeg vet at du plager NN. Dette vet jeg fordi

to lærere og noen andre voksne har fortalt meg det.» Oppgi aldri offeret som kilde. Ta gode pauser. Vær rolig og ikke forhast deg.

- Dra stolen nærmere. «Har du noe å fortelle meg?» De færreste sier ja. Enkelte sier med en gang: «Dette skal ikke gjenta seg.» Eller: «Dette kjenner jeg ikke til.» NN er ubehagelig. Den voksne noterer, men kommenterer ikke det som blir sagt. «OK», sier den voksne. «Har du noen gang sett andre elever som har plaget NN? Hva har du sett? Hvor foregår dette? Du har vært stygg mot NN. Kan du være med å hjelpe NN? Dette må nemlig ta slutt!»
- Få eleven til å love å hjelpe. Gå med eleven tilbake til gruppa. Hent neste. Samme prosedyre som over. Når en er ferdig med den siste eleven, må denne bli værende mens den voksne går og henter de andre.
- Gruppesamtale. Elevene er nå stresset. Hva har de andre sagt? Den voksne konfronterer en og en med hva hver enkelt har sagt. «Dere har sagt at dere vil være med å hjelpe NN. Noen som vil trekke seg? Hva med deg? Hva med deg?»... Gå tett innpå den enkelte. Når de reiser seg for å gå: «Stopp! Når dere kommer ut nå, vil sikkert de andre spørre hvorfor dere har vært her. Hva vil dere svare da? Ærlige? Si at dere skal hjelpe NN? Bortforklare?»
- Avtal nytt møte med plagerne. Ta hver enkelt for seg. Oppfølging er viktig. Hvis dette ikke gir seg, må en til med en ny runde.
- Foresatte til plagerne bør informeres til slutt.

Hvis disse tiltakene ikke hjelper, kan det settes inn sanksjoner mot plagerne.

- Begrense friminutt
- Avgrense lekeområdet
- Holde seg til inspiserende lærer
- Ved mobbing på skoleveien: Møte før skolestart/holdes igjen etter skolestart
- Avtale samarbeid/faste møter med foresatte
- Ta fra eleven muligheten til å gjøre det han/hun liker

Eventuelt enkeltvedtak fattes i saken. Bruk skjema.

